

UITGAVE
VOOR LEDEN
VAN
KONINKLIJKE
METAALUNIE

Notitie

Inhuur van zzp'ers

Handhaving

Op dit moment vindt er vanuit de Belastingdienst geen actieve handhaving plaats op schijnzelfstandigheid. Dit is anders als er sprake is van kwaadwillendheid. Schijnzelfstandigheid betekent kort gezegd dat iemand zich presenteert als ondernemer terwijl er in de praktijk sprake is van een verkapt dienstverband. De Belastingdienst gaat vanaf 1 januari 2025 weer handhaven. Voor meer informatie over deze handhaving zie: [Wet DBA en handhaving door de Belastingdienst](#).

Risico's

Als sprake is van een verkapt dienstverband heeft dit fiscale gevolgen. Dit betekent dat de Belastingdienst vanaf 1 januari 2025 weer naheffingen (inclusief rente) en een verzuimboete en/ of een vergrijpboete kan opleggen. Wanneer u kunt aantonen dat u stappen heeft gezet om schijnzelfstandigheid te voorkomen, zal de Belastingdienst het eerste jaar wel een naheffing en een verzuimboete, maar nog geen vergrijpboete opleggen.

Ook zijn er arbeidsrechtelijke gevolgen, want de zzp'er wordt dan gezien als werknemer met alles wat daarbij komt kijken. De 'verkapte' werknemer zou dan bijvoorbeeld bij ziekte aanspraak op doorbetaling van loon kunnen maken.

Op dit moment werkt de Belastingdienst op verzoek van de Tweede Kamer nog aan het verhelderen en verduidelijken van een uniform toetsingskader waarvan de gehele Rijksoverheid gebruik kan maken. In de ingediende motie van de Tweede Kamer van 25 september 2024 is het kabinet opgeroepen om de handhaving zacht te laten landen en de modelovereenkomsten te laten bestaan. Het kabinet moet voor 1 november 2024 met helder en duidelijk toetsingskader komen. Desondanks adviseren wij u bij de inhuur van zzp'ers de relatie voorafgaand te controleren op de mogelijke aanwezigheid van een (verkapt) dienstverband.

Beoordeling of er sprake is van een verkapt dienstverband

Voordat u een zzp'er inhuurt, dient u te controleren of de relatie met de zzp'er niet als een verkapt dienstverband kan worden beschouwd. Dit geldt zowel bij overeenkomst van opdracht als bij overeenkomst van (onder)aanneming van werk. De vaststelling of er sprake is van een verkapt dienstverband staat los van de vaststelling van het zelfstandig ondernemerschap. De beoordeling of de zelfstandige zich als zelfstandig ondernemer gedraagt, komt pas aan de orde als uit de beoordeling van de relatie tussen u en de zzp'er blijkt dat er geen sprake is van een verkapt dienstverband.

Beoordeling verkapt dienstverband

U kunt aan de hand van onze checklist verzekeringsplicht en de zelfstandige (bijlage) en/of met behulp van een door de overheid ontwikkelde webmodule beoordeling arbeidsrelatie (<https://ondernemersplein.kvk.nl/webmodule-beoordeling-arbeidsrelatie>) vaststellen of er sprake is van een verkapt dienstverband.

Bij de beoordeling van de arbeidsrelatie worden alle concrete feiten en omstandigheden van het geval meegenomen. De bedoelingen van partijen om geen dienstverband af te spreken zijn niet van belang. De Belastingdienst toetst of sprake is van een verkapt dienstverband op basis van 3 criteria.

1. Loon:

Van loon is sprake als de persoon voor zijn uitgevoerde arbeid c.q. werkzaamheden een tegenprestatie ontvangt.

2. Werkgeversgezag:

Er is sprake van een gezagsverhouding als de opdrachtgever aanwijzingen en instructies (kan) geven ten aanzien van de feitelijke werkzaamheden. Er is ook sprake van een gezagsverhouding als de zelfstandige de werkzaamheden onder leiding en toezicht van de opdrachtgever uitvoert.

3. Persoonlijke arbeid:

Verricht de zzp'er het werk zelf of kan hij de opdracht zonder toestemming van de opdrachtgever uitbesteden aan (willekeurige) anderen.

Als aan deze 3 criteria is voldaan, is er sprake van een verkapt dienstverband. De zzp'er wordt dan als werknemer beschouwd.

Bij de beoordeling of er sprake is van een verkapt dienstverband is volgens de rechtspraak ook nog onderstaande van belang:

- Verricht de zzp'er hetzelfde werk als uw (vaste) werknemers? Werkt de zzp'er met uw werknemers samen en gelden voor hem dezelfde regels en aansturing?
- Horen de werkzaamheden van de zzp'ers tot uw bedrijfsactiviteiten (oftewel liggen de werkzaamheden van de zzp'er ingebed in uw organisatie)?
- Hoe lang en in welke mate werkt de zzp'er voor u? Naarmate de zzp'er gedurende een langere periode en/of meer uren per week voor u werkt duidt dit op de aanwezigheid van economische afhankelijkheid.

Als hiervan sprake is, wijst dit ook op een verkapt dienstverband.

Beoordeling zelfstandig ondernemerschap bij (onder)aanneming van werk

Als er geen verkapt dienstverband is, wordt er op grond van de wet bij (onder)aanneming van werk een fictief dienstverband geacht aanwezig te zijn. Dit is anders als er sprake is van zelfstandig ondernemerschap. U dient het zelfstandig ondernemerschap aannemelijk te maken. Vragen die hierbij onder andere van belang zijn de volgende:

Gedraagt de zzp'er zich als ondernemer, bijvoorbeeld door reputatie op te bouwen? Doet de zzp'er aan acquisitie? Doet de zzp'er de nodige investeringen in zijn eigen bedrijf? Gebruikt de zzp'er zijn eigen gereedschap? Maakt de zzp'er gebruik van eigen vervoer met eigen bedrijfslogo? Werkt de zzp'er voor meerdere opdrachtgevers? In welke mate en hoe lang werkt de zzp'er voor u als opdrachtgever? Heeft de zzp'er een inschrijving bij de Kamer van Koophandel en een btw-nummer? Loopt de zzp'er debiteurenrisico? Heeft de zzp'er zich verzekerd voor arbeidsongeschiktheid en heeft de zzp'er een oudedagsvoorziening getroffen? Heeft de zzp'er zich verzekerd tegen brand, bedrijfsaansprakelijkheid, etc.?

Wanneer uit de beantwoording van bovenstaande vragen voldoende blijkt dat er sprake is van zelfstandig ondernemerschap, is er geen sprake van een verkapt (fictief) dienstverband.

Overeenkomst van opdracht

Bij overeenkomst van opdracht kan het fictieve dienstverband contractueel worden uitgesloten, waardoor er vervolgens automatisch sprake is van zelfstandig ondernemerschap.

Modelovereenkomst

Als er sprake is van een echte zzp'er, kunt u de afspraken vastleggen in onze door de Belastingdienst goedgekeurde (geldige) modelovereenkomsten (<https://www.metaalunie.nl/Advies/Ondernemen-recht/Wet-DBA>). U kunt van de door de Belastingdienst goedgekeurde modelovereenkomsten gebruik blijven maken zolang de geldigheidsduur niet is verstreken.

Als door partijen de tekst uit de modelovereenkomst wordt gebruikt en ook wordt nageleefd, mag u er (in principe) op vertrouwen dat u geen risico's loopt. Om een beroep te kunnen doen op de overeenkomst is het van belang dat de feitelijke situatie overeenkomt met de inhoud van de overeenkomst.

Er mogen geen wijzigingen worden aangebracht in de gele passages. Ook als u andere inkoop- en (onder)aannemingsvoorwaarden van toepassing verklaart, mag dit geen afbreuk doen aan de tekst van de gele passages. De niet gele artikelen uit deze overeenkomst mag u aanpassen of aanvullen als deze niet in strijd zijn met de gele artikelen.

Indien blijkt dat de zzp'er feitelijk in dienst is, adviseer ik u gelet op de handhaving per 1 januari 2025 met de zzp'er in gesprek te gaan. Aan de hand van onderstaande punten kunt u een besluit nemen of u de zzp'er nog wel langer kan inhuren als zelfstandige dan wel dat u de zzp'er in loondienst gaat nemen of gaat inhuren via een uitzendbureau.

De volgende punten zijn hierbij onder andere van belang:

- Financiële risico's van het werk meer bij de zzp'er leggen.
- Stoppen met uurtje factuurtje, geen vaste bedragen per uur. Werken met aanneemsom, resultaat?
- Debiteurenrisico → met voorschotten werken?
- Geen focus op de inzet maar op het eindproduct (van inspanningsverbintenis naar resultaatsverbintenis).
- Maak zichtbaar dat iemand geen onderdeel is van de organisatie. Geen inbedding organisatie, eigen e-mailadres, eigen website, eigen gereedschap en eigen kleding met eigen bedrijfslogo, etc.
- Zorg ervoor dat de zelfstandige niet op dezelfde wijze en niet onder dezelfde arbeidsvoorwaarden als het vaste personeel van de opdrachtgever werkzaam is.
- Beperk de duur, de mate en de frequentie van de opdracht(en).
- Vraag bewijs op van de AOV-verzekering, pensioenvoorziening en aansprakelijkheidsverzekeringen.
- Wees extra alert bij het direct weer inhuren van oud-werknemers.

Als u van plan bent om een zzp'er in te huren via bemiddeling, tussenkomst of een andere constructie kunnen hier haken en ogen aanzitten. Wij raden u aan dan eerst contact met de afdeling Sociaaljuridisch Ledenadvies op te nemen.

Tot slot adviseren wij om de conclusies over de werkwijze vast te leggen in een dossier, zodat die beoordeling later altijd beschikbaar is bij een mogelijke controle door de Belastingdienst.